

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Навчально-науковий інститут права

5704 Методичні вказівки

до проведення практичних занять і самостійної роботи
з дисципліни **«Юридична відповідальність за правопорушення
у сфері права інтелектуальної власності»**
для студентів спеціальності *081 «Право»*
освітнього ступеня *«магістр»*
усіх форм навчання

Суми
Сумський державний університет
2023

Методичні вказівки до проведення практичних занять і самостійної роботи з дисципліни «Юридична відповідальність за правопорушення у сфері права інтелектуальної власності» / укладач Д. В. Малетов. – Суми : Сумський державний університет, 2023. – 30 с.

Кафедра кримінально-правових дисциплін та судочинства ННІ права

Зміст

С.

Вступ.....	4
Тема 1. Поняття, види національної юридичної відповідальності за правопорушення у сфері права інтелектуальної власності в Україні.....	6
Тема 2. Цивільно-правова відповідальність за правопорушення у сфері права інтелектуальної власності.....	6
Тема 3. Адміністративно-правова відповідальність за правопорушення у сфері права інтелектуальної власності.....	7
Тема 4. Кримінально-правова відповідальність за правопорушення у сфері права інтелектуальної власності.....	8
Тема 5. Поняття та зміст юридичної відповідальності за правопорушення у сфері права інтелектуальної власності на міжнародному рівні.....	9
Тема 6. Джерела юридичної відповідальності за правопорушення у сфері права інтелектуальної власності на міжнародному рівні.....	10
Тема 7. Юрисдикція міжнародного приватного права щодо питань юридичної відповідальності у сфері інтелектуальної власності.....	10
Тема 8. Юридична відповідальність за правопорушення у сфері права інтелектуальної власності в національній системі права зарубіжних країн.....	11
Приклади тестових завдань модульного контролю.....	12
Орієнтовні питання підсумкового контролю (іспиту) з навчальної дисципліни.....	21
Список рекомендованої літератури.....	23

Вступ

Запорукою сучасного процесу гуманізації законодавства і цивілізованого прогресу є вільне та ефективне здійснення людиною своїх прав і свобод, зокрема права на творчість, результати якої захищаються державою. Це забезпечується наданням учасникам відносин свободи у здійсненні своїх прав і державної допомоги особам із боку уповноважених державних органів. Власне, демократична правова держава існує для того, щоб допомагати та сприяти людині в здійсненні нею прав і законних інтересів, охороні та захисту їх у разі порушення.

Згідно з Конституцією України права і законні інтереси фізичних осіб становлять основний зміст діяльності держави в особі її органів. Отже, держава самостійно повинна забезпечувати цей захист своєчасним виданням нормативних актів, що регулюють суспільні відносини в галузі авторського права та суміжних прав і відповідають вимогам сьогодення, та введення їх в дію, контролюючи правильність їхнього застосування на практиці. Людина має право користуватися усіма правами та свободами, наданими їй державою, повною мірою, проте не порушуючи прав і свобод інших людей. У разі виявлення такого порушення до винуватої особи державою передбачається застосування засобів штрафного, карального характеру або обмеження прав чи благ – як відповідальність за правопорушення та відновлення порушеного права постраждалій особі. Законодавець у нормативних актах окреслює, які саме протиправні діяння спричиняють притягнення до тієї чи іншої відповідальності, а також визначає види та межі відповідальності за різні види правопорушення. Чим більшою є суспільна небезпечність правопорушення та чим тяжчі наслідки, які воно спричинило, тим суворіше передбачається покарання за їх вчинення.

Метою вивчення дисципліни є забезпечення охорони авторського права, безпосереднього захисту об'єктів авторського права, що є результатом інтелектуальної діяльності автора, а також визначення видів юридичної відповідальності порушення авторського права.

Основними **завданнями** навчальної дисципліни є аналіз загального стану правового забезпечення захисту авторського права, визначення видів юридичної відповідальності за порушення авторського права, вивчення питань розвитку українського законодавства щодо забезпечення авторських прав і вдосконалення механізму юридичної відповідальності за їх порушення.

Навчання з дисципліни проходить у формі лекцій, практичних занять і самостійної роботи. Відповідна робоча навчальна програма передбачає проведення 8 лекцій і 8 практичних занять. Практичні заняття – одна з основних форм навчання, спрямована на формування в студента практичних навичок застосування теоретичних знань і чинного законодавства для виконання практичних завдань.

На практичних заняттях викладач ініціює обговорення попередньо визначених питань. Робота також передбачає доповіді за попередньо підготовленими рефератами. Викладач оцінює виступи студентів, їх активність у дискусії, рівень знань та уміння формулювати й відстоювати свою позицію тощо.

На практичних заняттях викладач також організовує виконання практичних та тестових завдань, до яких студенти повинні завчасно підготуватися. Успіхи студента

з навчальної дисципліни визначають за допомогою контрольних заходів згідно з навчальним планом, з обов'язковим зарахуванням підсумкових оцінок за національною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»), 100-бальною та ECTS.

Контрольні заходи передбачають поточний і підсумковий контроль. До форм поточного контролю належить оцінювання рівня знань під час практичних занять та якості виконання самостійної роботи. Поточний контроль знань студентів на практичних заняттях викладач здійснює опитуванням із навчальних питань теми.

Під час поточного контролю на практичних заняттях, перевіряння тестових завдань і проведення підсумкового контролю враховують: рівень знань студента, самостійність та повноту відповіді, грамотність, логічність і послідовність викладення, вміння узагальнювати знання, давати точні формулювання, правильно користуватися понятійним апаратом, виконувати практичні завдання.

Також під час відповідей студентів враховують доречність, застосування Законів України та інших нормативно-правових документів для виконання практичних і ситуаційних завдань.

Під час самостійної роботи студенти готують реферати або тези доповіді.

Підсумковою формою контролю є додатковий семестровий контроль. Його мета – перевірити рівень засвоєння теоретичних знань, уміння застосовувати здобуті знання для виконання конкретних професійних завдань, а також самостійно працювати з науковою й навчальною літературою.

Обмежений час на вивчення матеріалу і його великий обсяг вимагають від студентів систематичної та організованої роботи.

Методичні вказівки призначені сприяти студентам в успішному оволодінні програмою дисципліни.

Тема 1. Поняття, види національної юридичної відповідальності за правопорушення у сфері права інтелектуальної власності в Україні

План

1. Захист та охорона права інтелектуальної власності в Україні.
2. Поняття національної юридичної відповідальності за правопорушення у сфері права інтелектуальної власності в Україні.
3. Види та джерела національної юридичної відповідальності за правопорушення у сфері права інтелектуальної власності в Україні.

Теми рефератів

1. Становлення та розвиток національної юридичної відповідальності за правопорушення у сфері права інтелектуальної власності в Україні.
2. Підстави національної юридичної відповідальності за правопорушення у сфері права інтелектуальної власності в Україні.
3. Сутність та функції національної юридичної відповідальності за правопорушення у сфері права інтелектуальної власності в Україні.
4. Зміст та джерела національної юридичної відповідальності за правопорушення у сфері права інтелектуальної власності в Україні.

Питання для самоконтролю

1. Дайте визначення поняття національної юридичної відповідальності за правопорушення у сфері права інтелектуальної власності в Україні.
2. Які є джерела національної юридичної відповідальності за правопорушення у сфері права інтелектуальної власності в Україні?
3. Характеристика видів національної юридичної відповідальності за правопорушення у сфері права інтелектуальної власності в Україні.
4. Які способи спрямовані на захист прав інтелектуальної власності?

Тема 2. Цивільно-правова відповідальність за правопорушення у сфері права інтелектуальної власності

План

1. Сутність та джерела цивільно-правової відповідальності за правопорушення у сфері права інтелектуальної власності.
2. Правопорушення, що тягнуть цивільну відповідальність у сфері права інтелектуальної власності.
3. Піратство у сфері авторського права і (або) суміжних прав.
4. Плагіат.
5. Камкординг та кардшейринг.

Теми рефератів

1. Цивільно-правова відповідальність як складова юридичної відповідальності.
2. Суть та функції цивільно-правової відповідальності.
3. Підстави цивільно-правової відповідальності.
4. Камкординг та кардшейринг як види порушень авторського права.

Питання для самоконтролю

1. Які є джерела цивільно-правової відповідальності за правопорушення у сфері права інтелектуальної власності?
2. Дайте визначення поняттям: камкординг та кардшейринг.
3. Що таке плагіат?
4. Назвіть правопорушення, що тягнуть цивільну відповідальність у сфері права інтелектуальної власності.
5. Піратство у сфері авторського права і (або) суміжних прав.

Тема 3. Адміністративно-правова відповідальність за правопорушення у сфері права інтелектуальної власності

План

1. Зміст та джерела адміністративно-правової відповідальності за правопорушення у сфері права інтелектуальної власності.
2. Відповідальність за незаконне використання об'єкта права інтелектуальної власності, привласнення авторства на такий об'єкт або інше умисне порушення прав на об'єкт права інтелектуальної власності, що охороняється законом.
3. Відповідальність за незаконне виробництво, експорт, імпорт дисків для лазерних систем зчитування, експорт, імпорт обладнання чи сировини для їх виробництва.

Теми рефератів

1. Адміністративно-правова відповідальність як складова юридичної відповідальності.
2. Функції та підстави адміністративно-правової відповідальності.
3. Юридична природа адміністративно-правової охорони права інтелектуальної власності.
4. Органи, уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення, що посягають на право інтелектуальної власності.
5. Форми і методи профілактики адміністративних правопорушень, що посягають на право інтелектуальної власності.

Питання для самоконтролю

1. Що відноситься до джерел адміністративно-правової відповідальності за правопорушення у сфері права інтелектуальної власності?

2. Дайте характеристику адміністративно-правової відповідальності за незаконне використання об'єкта права інтелектуальної власності, привласнення авторства на такий об'єкт або інше умисне порушення прав на об'єкт права інтелектуальної власності, що охороняється законом.

3. Дайте характеристику адміністративно-правової відповідальності за незаконне виробництво, експорт, імпорт дисків для лазерних систем зчитування, експорт, імпорт обладнання чи сировини для їх виробництва.

4. Які форми профілактики адміністративних правопорушень, що посягають на право інтелектуальної власності?

5. Які органи, уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення, що посягають на право інтелектуальної власності?

Тема 4. Кримінально-правова відповідальність за правопорушення у сфері права інтелектуальної власності

План

1. Зміст та джерела кримінально-правової відповідальності за правопорушення у сфері права інтелектуальної власності.

2. Порушення авторського права і суміжних прав, якщо це завдало матеріальної шкоди у великому розмірі.

3. Відповідальність за незаконне виробництво, експорт, імпорт дисків для лазерних систем зчитування, експорт, імпорт обладнання чи сировини для їх виробництва.

Теми рефератів

1. Кримінально-правова відповідальність як складова юридичної відповідальності.

2. Підстави кримінально-правової відповідальності.

3. Гуманізація кримінально-правової відповідальності за порушення прав інтелектуальної власності.

4. Кримінальна відповідальність у сфері права інтелектуальної власності: національні та міжнародні стандарти.

Питання для самоконтролю

1. Які джерела кримінально-правової відповідальності за правопорушення у сфері права інтелектуальної власності?
2. Назвіть злочини у сфері авторського права і суміжних прав.
3. Дайте характеристику кримінально-правової відповідальності за незаконне виробництво, експорт, імпорт дисків для лазерних систем зчитування, експорт, імпорт обладнання чи сировини для їх виробництва.

Тема 5. Поняття та зміст юридичної відповідальності за правопорушення у сфері права інтелектуальної власності на міжнародному рівні

План

1. Історія розвитку інституту юридичної відповідальності за правопорушення у сфері права інтелектуальної власності на міжнародному рівні.
2. Поняття юридичної відповідальності за правопорушення у сфері права інтелектуальної власності на міжнародному рівні.
3. Зміст юридичної відповідальності за правопорушення у сфері права інтелектуальної власності на міжнародному рівні.

Теми рефератів

1. Етапи становлення юридичної відповідальності за правопорушення у сфері права інтелектуальної власності на міжнародному рівні.
2. Поняття юридичної відповідальності за правопорушення у сфері права інтелектуальної власності на міжнародному рівні.

Питання для самоконтролю

1. Визначте поняття юридичної відповідальності за правопорушення права інтелектуальної власності на міжнародному рівні.
2. Що являє собою зміст юридичної відповідальності за правопорушення у сфері права інтелектуальної власності на міжнародному рівні?
3. Охарактеризуйте інститут юридичної відповідальності за правопорушення у сфері права інтелектуальної власності на міжнародному рівні.

Тема 6. Джерела юридичної відповідальності за правопорушення у сфері права інтелектуальної власності на міжнародному рівні

План

1. Договори, що визначають юридичну відповідальності за правопорушення у сфері права інтелектуальної власності на міжнародному рівні.
2. Конвенції, що регламентують юридичну відповідальність за правопорушення у сфері права інтелектуальної власності на міжнародному рівні.

Теми рефератів

1. Міжнародні правові акти у сфері інтелектуальної власності.
2. Міжнародні договори у сфері авторського права і суміжних прав.
3. Міжнародні договори у сфері промислової власності.
4. Конвенції як джерело юридичної відповідальності за правопорушення у сфері права інтелектуальної власності на міжнародному рівні.

Завдання

1. Складіть схему взаємовідношення міжнародних та національних джерел права інтелектуальної власності.

Питання для самоконтролю

1. Назвіть договори, що визначають юридичну відповідальності за правопорушення у сфері права інтелектуальної власності на міжнародному рівні.
2. Дайте характеристику Мадридської конвенції.
3. Дайте характеристику Римської конвенції.
4. Дайте характеристику Бернської конвенції.

Тема 7. Юрисдикція міжнародного приватного права щодо питань юридичної відповідальності у сфері інтелектуальної власності

План

1. Юрисдикція міжнародного приватного права щодо питань юридичної відповідальності у сфері інтелектуальної власності.
2. Розмежування та підсудність юридичної відповідальності щодо права інтелектуальної власності.

Теми рефератів

1. Міжнародне приватне право інтелектуальної власності та право інтелектуальної власності України: проблеми співвідношення та взаємовпливу.
2. Юрисдикція міжнародного приватного права щодо питань юридичної відповідальності у сфері інтелектуальної власності.

Питання для самоконтролю

1. Окресліть юрисдикцію міжнародного приватного права щодо питань юридичної відповідальності у сфері інтелектуальної власності.
2. Підсудність юридичної відповідальності щодо права інтелектуальної власності.
3. Співвідношення міжнародного приватного права інтелектуальної власності та права інтелектуальної власності України.

Тема 8. Юридична відповідальність за правопорушення у сфері права інтелектуальної власності в національній системі права зарубіжних країн

План

1. Юридична відповідальність за правопорушення у сфері права інтелектуальної власності в національній системі права країн Європейського союзу.
2. Юридична відповідальність за правопорушення у сфері права інтелектуальної власності в національній системі права США.
3. Юридична відповідальність за правопорушення у сфері права інтелектуальної власності в національній системі права країн Азії.

Теми рефератів

1. Співвідношення юридичної відповідальності за правопорушення у сфері права інтелектуальної власності країн ЄС та США: спільні та відмінні риси.
2. Особливості юридичної відповідальності в ОАЕ за правопорушення у сфері права інтелектуальної власності в національній системі права.

Питання для самоконтролю

1. Назвіть спільні риси юридичної відповідальності за правопорушення у сфері права інтелектуальної власності в національній системі права України та ЄС.
2. Назвіть відмінності юридичної відповідальності за правопорушення у сфері права інтелектуальної власності в національній системі права США та ОАЕ.
3. Виділіть особливості юридичної відповідальності за правопорушення у сфері права інтелектуальної власності в національній системі права країн Азії.

ПРИКЛАДИ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

1. Правова охорона засобів індивідуалізації товарів і послуг України здійснюється на підставі отримання охоронного документа:

- а) патенту, який видається строком на 10 років;
- б) патенту, який видається строком на 20 років;
- в) свідоцтва, яке видається строком на 10 років;
- г) свідоцтва, яке видається строком на 20 років;
- г) ліцензії, яка видається строком на 20 років.

2. До нетрадиційних об'єктів промислової власності відносяться:

- а) винаходи;
- б) корисні моделі;
- в) географічні зазначення;
- г) ноу-хау;
- г) промислові зразки;
- д) торгові марки та фірмові найменування;
- е) усі відповіді правильні.

3. Під власністю розуміють право:

- а) володіти, користуватися, розпоряджатися об'єктом права;
- б) розпоряджатися, володіти, передавати об'єкт права;
- в) користуватися, розпоряджатися, керувати об'єктом права;
- г) немає правильної відповіді.

4. Відповідно до законодавства України творець об'єкта права має:

- а) лише особисте немайнове право;
- б) лише майнове право;
- в) особисте немайнове і майнове право;
- г) виключні права.

5. Авторським правом охороняється:

- а) вираження авторської ідеї;
- б) авторська ідея;
- в) авторська ідея і вираження авторської ідеї;
- г) немає правильної відповіді.

6. Правова охорона промислових зразків в Україні здійснюється на підставі отримання охоронного документа:

- а) патенту, який видається строком на 10 років;
- б) патенту, який видається строком на 20 років;
- в) свідоцтва, яке видається строком на 10 років;
- г) свідоцтва, яке видається строком на 20 років;
- г) ліцензії, яка видається строком на 20 років;

д) немає правильної відповіді.

7. Не є об'єктами авторського права:

- а) акти органів державної влади;
- б) державні символи;
- в) грошові знаки;
- г) народна творчість;
- г) усі варіанти відповідей правильні.

8. Охорона майнових прав на об'єкти авторського права за Законом України «Про авторське право і суміжні права» діє:

- а) впродовж життя автора;
- б) впродовж життя автора і 50 років після його смерті;
- в) впродовж життя автора і 70 років після його смерті;
- г) безстроково.

9. Правова охорона корисних моделей в Україні здійснюється на підставі отримання охоронного документа:

- а) патенту, який видається строком на 10 років;
- б) патенту, який видається строком на 20 років;
- в) свідоцтва, яке видається строком на 10 років;
- г) свідоцтва, яке видається строком на 20 років;
- г) ліцензії, яка видається строком на 20 років;
- д) свій варіант відповіді.

10. Авторським правом охороняються:

- а) твори літератури, фонограми, музичні твори;
- б) твори мистецтва, виконавська діяльність артиста;
- в) твори літератури, наукові твори, бази даних;
- г) усі відповіді правильні.

11. До 1991 року в Україні державі належали:

- а) майнові права на об'єкти інтелектуальної власності;
- б) немайнові права на об'єкти інтелектуальної власності;
- в) майнові і немайнові права на об'єкти інтелектуальної власності;
- г) немає правильної відповіді.

12. Правова охорона винаходів в Україні здійснюється на підставі отримання охоронного документа:

- а) патенту, який видається строком на 10 років;
- б) патенту, який видається строком на 20 років;
- в) свідоцтва, яке видається строком на 10 років;
- г) свідоцтва, яке видається строком на 20 років;
- г) ліцензії, яка видається строком на 20 років;
- д) немає правильної відповіді.

13. До об'єктів права промислової власності відносяться:

- а) винаходи, комп'ютерні програми, корисні моделі;
- б) винаходи, знаки для товарів і послуг, позначення походження товарів;
- в) промислові зразки, технічна документація, топографії інтегральних мікросхем;
- г) усі відповіді правильні.

14. Об'єктами авторського права є:

- а) літературні твори, наукові твори, комп'ютерні програми;
- б) музичні твори, художні твори, державні символи і знаки;
- в) ідеї, витвори мистецтва, відкриття;
- г) художні твори, ноу-хау, наукові твори.

15. Охорона особистих немайнових прав на об'єкти авторського права за Законом України «Про авторське право і суміжні права» діє:

- а) впродовж життя автора;
- б) впродовж життя автора і 50 років після його смерті;
- в) впродовж життя автора і 70 років після його смерті;
- г) безстроково.

16. Виникнення і здійснення авторських прав:

- а) не вимагає будь-якого оформлення;
- б) вимагає отримання авторського свідоцтва;
- в) вимагає внесення до реєстру;
- г) вимагає оформлення патенту.

17. Патент на винахід, який отримано в Україні має силу:

- а) лише на території України;
- б) на території України і країн, з якими вона уклала двосторонні договори про патентну кооперацію;
- в) на території країн – членів Всесвітньої організації інтелектуальної власності;
- г) як на території України, так і на території будь-яких закордонних країн.

18. Для того, щоб громадянин України міг запатентувати винахід за кордоном, він повинен:

- а) одночасно подати заявку в Державний департамент інтелектуальної власності та в закордонне патентне відомство;
- б) подати заявку в Державний департамент інтелектуальної власності і, якщо впродовж трьох місяців не буде отримана відповідь, подати заявку в закордонне патентне відомство;
- в) подати заявку безпосередньо в закордонне патентне відомство;
- г) подати заявку в Державний департамент інтелектуальної власності.

19. Об'єкти інтелектуальної власності належать до:

- а) матеріальних активів;
- б) нематеріальних активів;
- в) цінних паперів;
- г) речей.

20. Яка з ліцензій надає ліцензіатові найбільший обсяг прав:

- а) невиключна;
- б) повна;
- в) одинична;
- г) виключна?

21. За однакових умов, який із перелічених платежів має мінімальний розмір:

- а) роялті;
- б) паушальний;
- в) комбінований;
- г) усі платежі мають однаковий розмір.

22. Відповідно до міжнародної практики середній строк дії ліцензійних договорів знаходиться в інтервалі:

- а) до 5 років;
- б) 5–10 років;
- в) 10–20 років;
- г) усього строку дії охоронного документа.

23. Ліцензійний платіж «роялті» припускає виплату винагороди:

- а) рівними частками впродовж дії договору;
- б) одноразову виплату до початку масового випуску продукції;
- в) часткову виплату до початку виробництва і виплату частини, що залишилася, впродовж дії договору.

24. Винахід повинен відповідати таким критеріям:

- а) корисності, промисловій придатності, винахідницькому рівню;
- б) новизні, промисловій придатності, унікальності;
- в) новизні, промисловій придатності, винахідницькому рівню;
- г) новизні, корисності, винахідницькому рівню;
- г) усі варіанти відповідей правильні.

25. За якою ліцензією ліцензіар передає право на використання об'єкта промислової власності ліцензіату в певному обсязі, на визначеній території і на обумовлений строк, залишаючи за собою право використовувати цей об'єкт:

- а) невиключною;
- б) повною;
- в) одиничною;
- г) виключною.

26. «Паушальний» платіж припускає виплату винагороди за ліцензійним договором:

- а) рівними частками впродовж дії договору;
- б) одноразову виплату до початку масового випуску продукції;
- в) одну частину – до початку виробництва, іншу – рівними частками впродовж дії договору.

27. Корисна модель повинна відповідати таким критеріям:

- а) корисності, промисловій придатності;
- б) новизні, промисловій придатності;
- в) новизні, винахідницькому рівню;
- г) корисності, винахідницькому рівню;
- г) усі відповіді правильні.

28. Назвіть вид ліцензії, за якою до ліцензіата переходять усі майнові права на об'єкт промислової власності на весь строк дії договору:

- а) невиключна;
- б) повна;
- в) одинична;
- г) виключна.

29. Яку назву має платіж, за яким одну частину винагороди виплачують до початку випуску продукції, а іншу – рівними частками до кінця дії договору:

- а) паушальний;
- б) роялті;
- в) комбінований;
- г) строковий?

30. Суб'єктами права на захист інтелектуальної власності є:

- а) творці об'єкта права інтелектуальної власності;
- б) автори, власники права на результати інтелектуальної власності;
- в) творці об'єкта права інтелектуальної власності та їхні спадкоємці;
- г) творці та правонаступники автора об'єкта права інтелектуальної власності;
- г) усі варіанти відповідей правильні.

31. Адміністративний порядок захисту прав інтелектуальної власності полягає у вирішенні суперечки:

- а) органом державного управління;
- б) адміністративним судом;
- в) господарським судом;
- г) судом щодо захисту прав інтелектуальної власності.

32. Видами адміністративних стягнень щодо захисту права інтелектуальної власності можуть бути:

- а) попередження правопорушника, штраф;
- б) конфіскація предмета, який став об'єктом адміністративного правопорушення;
- в) конфіскація грошей, одержаних унаслідок вчинення адміністративного правопорушення;
- г) штраф, виправні роботи, адміністративний арешт;
- г) усі варіанти відповідей правильні.

33. Застосовувати цивільно-правові санкції за порушення прав на об'єкти інтелектуальної власності можна з дати, коли власник прав довідався чи повинен був довідатися про порушення свого права впродовж:

- а) трьох місяців;
- б) одного року;
- в) трьох років;
- г) п'яти років.

34. У разі порушення патентних прав власник патенту має право вимагати:

- а) припинення дій, що порушують права власника об'єкта промислової власності;
- б) стягнення завданих збитків, включаючи недержані доходи;
- в) відшкодування моральної та матеріальної шкоди;
- г) усі варіанти відповідей правильні.

35. За однакових умов, який із перелічених платежів має максимальний розмір:

- а) роялті;
- б) паушальний;
- в) комбінований;
- г) усі платежі мають однаковий розмір.

36. За кримінальним законодавством можуть бути такі види покарань:

- а) штраф, виправні роботи;
- б) позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю;
- в) виправні роботи, конфіскація майна;
- г) арешт, обмеження або позбавлення волі на певний строк;
- г) усі варіанти відповідей правильні.

37. Угода TRIPS є однією з найважливіших угод:

- а) Всесвітньої організації інтелектуальної власності;
- б) національного законодавства у сфері інтелектуальної власності;
- в) Світової організації торгівлі;
- г) Організації Об'єднаних Націй.

38. Перший міжнародний документ у сфері інтелектуальної власності мав

назву:

- а) Всесвітня організація інтелектуальної власності;
- б) Паризька конвенція з охорони промислової власності;
- в) Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків;
- г) Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів;
- г) Всесвітня конвенція про авторське право.

39. Бернська конвенція охороняє:

- а) товарні знаки та фірмові найменування;
- б) об'єкти права промислової власності;
- в) літературні і художні твори;
- г) об'єкти суміжних прав.

40. Відповідно до національного законодавства автором результату інтелектуальної діяльності є:

- а) юридична або фізична особа, на засоби якої створений результат інтелектуальної діяльності;
- б) юридична або фізична особа, творчою працею якої створений результат інтелектуальної діяльності;
- в) юридична особа, за службовим завданням якої створений результат інтелектуальної діяльності;
- г) фізична особа, творчою працею якої створений результат інтелектуальної діяльності;
- г) усі варіанти відповідей правильні.

41. Паризька конвенція охороняє:

- а) літературні та художні твори;
- б) товарні знаки та фірмові найменування;
- в) об'єкти суміжних прав;
- г) об'єкти права промислової власності.

42. Авторське право охороняє:

- а) ідеї;
- б) винаходи;
- в) твори;
- г) будь-які об'єкти інтелектуальної власності;
- г) немає правильних відповідей.

43. Римська конвенція охороняє:

- а) товарні знаки та фірмові найменування;
- б) об'єкти суміжних прав;
- в) об'єкти права промислової власності;
- г) літературні і художні твори.

44. Особисті немайнові права автора:

- а) після смерті автора переходять до його роботодавця;
- б) після смерті автора переходять до його спадкоємців;
- в) можуть передаватися за допомогою укладення авторського договору;
- г) зберігаються за автором у разі передавання прав на використання твору;
- ґ) немає правильних відповідей.

45. Мадридська конвенція охороняє:

- а) літературні і художні твори;
- б) товарні знаки;
- в) об'єкти суміжних прав;
- г) об'єкти права промислової власності;
- ґ) немає правильних відповідей.

46. Відповідно до законодавства України авторське право на твори науки, літератури, мистецтва виникає:

- а) в результаті факту створення твору;
- б) в результаті видачі авторського свідоцтва на твір;
- в) з моменту публікації твору;
- г) після внесення до відповідного державного реєстру;
- ґ) немає правильних відповідей.

47. Знак охорони авторського права складається з:

- а) латинської літери «Р» в колі, імені (найменування) власника виняткових авторських прав і року першої публікації твору;
- б) латинської літери «С» в колі, імені (найменування) власника виключних авторських прав і року першої публікації твору;
- в) латинської літери «R» в колі, імені (найменування) власника виключних авторських прав і року першої публікації твору;
- г) немає правильних відповідей.

48. Щодо твору, створеного в порядку виконання службових обов'язків або службового завдання роботодавця (службового твору), якщо інше не встановлене договором між працівником і роботодавцем:

- а) авторське право належить роботодавцеві;
- б) авторське право належить авторові – працівникові, а право на використання службового твору – роботодавцеві;
- в) авторське право належить працівникові і роботодавцеві спільно;
- г) авторське право не виникає;
- ґ) немає правильних відповідей.

49. Знак охорони суміжних прав на фонограму складається з:

- а) латинської літери «Р» у колі, імені (найменування) власника виключних прав і року першої публікації фонограми;
- б) латинської літери «С» у колі, імені (найменування) власника виключних прав

і року першої публікації фонограми;

в) латинської літери «R» в колі, імені (найменування) власника виняткових прав

і року першої публікації фонограми;

г) немає правильних відповідей.

ОРІЄНТОВНІ ПИТАННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Дайте визначення поняття національної юридичної відповідальності за правопорушення у сфері права інтелектуальної власності в Україні.
2. Які є джерела національної юридичної відповідальності за правопорушення у сфері права інтелектуальної власності в Україні?
3. Характеристика видів національної юридичної відповідальності за правопорушення у сфері права інтелектуальної власності в Україні.
4. Які способи спрямовані на захист прав інтелектуальної власності?
5. Які є джерела цивільно-правової відповідальності за правопорушення у сфері права інтелектуальної власності?
6. Дайте визначення понять «камкординг» та «кардшейринг».
7. Що таке плагіат?
8. Назвіть правопорушення, що тягнуть цивільну відповідальність у сфері права інтелектуальної власності.
9. Піратство у сфері авторського права і (або) суміжних прав.
10. Що належить до джерел адміністративно-правової відповідальності за правопорушення у сфері права інтелектуальної власності?
11. Дайте характеристику адміністративно-правової відповідальності за незаконне використання об'єкта права інтелектуальної власності, привласнення авторства на такий об'єкт або інше умисне порушення прав на об'єкт права інтелектуальної власності, що охороняється законом.
12. Дайте характеристику адміністративно-правової відповідальності за незаконне виробництво, експорт, імпорт дисків для лазерних систем зчитування, експорт, імпорт обладнання чи сировини для їх виробництва.
13. Які форми профілактики адміністративних правопорушень, що посягають на право інтелектуальної власності?
14. Які органи, уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення, що посягають на право інтелектуальної власності?
15. Які джерела кримінально-правової відповідальності за правопорушення у сфері права інтелектуальної власності?
16. Назвіть злочини у сфері авторського права і суміжних прав.
17. Дайте характеристику кримінально-правової відповідальності за незаконне виробництво, експорт, імпорт дисків для лазерних систем зчитування, експорт, імпорт обладнання чи сировини для їх виробництва.
18. Визначте поняття юридичної відповідальності за правопорушення права інтелектуальної власності на міжнародному рівні.
19. Що являє собою зміст юридичної відповідальності за правопорушення у сфері права інтелектуальної власності на міжнародному рівні?
20. Охарактеризуйте інститут юридичної відповідальності за правопорушення в сфері права інтелектуальної власності на міжнародному рівні.
21. Назвіть договори, що визначають юридичну відповідальність за правопорушення у сфері права інтелектуальної власності на міжнародному рівні.

22. Дайте характеристику Мадридської конвенції.
23. Дайте характеристику Римської конвенції.
24. Дайте характеристику Бернської конвенції.
25. Окресліть юрисдикцію міжнародного приватного права щодо питань юридичної відповідальності у сфері інтелектуальної власності.
26. Підсудність юридичної відповідальності щодо права інтелектуальної власності.
27. Співвідношення міжнародного приватного права інтелектуальної власності та права інтелектуальної власності України.
28. Назвіть спільні риси юридичної відповідальності за правопорушення у сфері права інтелектуальної власності в національній системі права України та ЄС.
29. Назвіть відмінності юридичної відповідальності за правопорушення у сфері права інтелектуальної власності в національній системі права США та ОАЕ.
30. Виділіть особливості юридичної відповідальності за правопорушення у сфері права інтелектуальної власності в національній системі права країн Азії.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові акти

1. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів від 24.07.1971 р. *Верховна Рада України*. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_051.
2. Брюссельська конвенція про розповсюдження несучих програм сигналів, що передаються через супутники від 21.05.1974 р. *Верховна Рада України*. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_250.
3. Будапештський договір про міжнародне визнання депонування мікроорганізмів з метою патентної процедури від 28.04.1977 р. № 995_039. *Верховна Рада України*. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_039.
4. Вашингтонський договір про інтелектуальну власність у відношенні інтегральних мікросхем : Міжнародний документ від 26.05.1989 р. Всесвітня організація інтелектуальної власності. URL: https://www.wipo.int/treaties/en/text.jsp?file_id=295136.
5. Віденська угода про заснування Міжнародної класифікації зображувальних елементів знаків : Міжнародний документ від 12.06.1973 р. *Верховна Рада України*. URL: https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_h33.
6. Всесвітня конвенція про авторське право: Міжнародний документ від 06.09.1952 р. *Верховна Рада України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_052.
7. Гаазький акт Гаазької угоди про міжнародну реєстрацію промислових зразків від 28.11.1960 р. № 995_132. *Верховна Рада України*. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_132.
8. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
9. Договір Всесвітньої організації інтелектуальної власності про авторське право, прийнятий Дипломатичною конференцією 20 грудня 1996 року та положення Бернської конвенції (1971 р.), на які містяться посилання у Договорі : Міжнародний документ від 20.12.1996 р. *Верховна Рада України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_770.
10. Договір Всесвітньої організації інтелектуальної власності про виконання і фонограми, прийнятий Дипломатичною конференцією : Міжнародний документ від 20.12.1996 р. *Верховна Рада України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_769.
11. Договір про закони щодо товарних знаків : Міжнародний документ від 13.10.1995 р. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/>

995_102.

12. Договір про патентне право : Міжнародний документ від 01.06.2000 р. *Верховна Рада України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=895_002&print=1.

13. Договір про патентну кооперацію : Міжнародний документ від 19.06.1970 р. *Верховна Рада України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/895_001.

14. Кодекс адміністративного судочинства України: Кодекс від 06.07.2005 р. № 2747- IV. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>.

15. Кодекс законів про працю: Кодекс від 23.07.1996 р. № 322-08. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>.

16. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 р. № 8073-Х. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>.

17. Конвенція про охорону інтересів виробників фонограм від незаконного відтворення їх фонограм (Конвенція про фонограми) : Міжнародний документ від 29.10.1971 р. *Верховна Рада України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_124.

18. Конвенція про розповсюдження несучих програми сигналів, що передаються через супутники : Міжнародний документ від 21.05.1974 р. *Верховна Рада України*. URL: https://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_250.

19. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.

20. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.

21. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 р. № 4651- IV. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.

22. Локарнська угода про заснування Міжнародної патентної класифікації : Міжнародний документ від 08.10.1968 р. *Верховна Рада України*. URL: https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_b07.

23. Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків від 14.04.1981 р. № 995_134. *Верховна Рада України*. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_134.

24. Мадридська угода про недопущення неправдивих або таких, що вводять в оману, зазначень походження товарів : Міжнародний документ від 01.01.2008 р. Всесвітня організація інтелектуальної власності. URL: https://www.wipo.int/treaties/en/text.jsp?file_id=281372#P51_1531.

25. Митний кодекс України : Кодекс від 13.03.2012 р. № 4495-VI. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>.

26. Міжнародна конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників

фонограм і організацій мовлення (Римська конвенція) : Міжнародний документ від 26.10.1961 р. *Верховна Рада України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_763.

27. Міжнародна конвенція з охорони нових сортів рослин : Міжнародний документ від 02.12.1961 р. *Верховна Рада України*. URL: https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_856.

28. Ніщцька угода про Міжнародну класифікацію товарів і послуг для реєстрації знаків від 15.06.1957 р. *Верховна Рада України*. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_066.

29. Паризька конвенція про охорону промислової власності від 20.03.1883 р. № 995_123. *Верховна Рада України*. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_123.

30. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 23.12.1993 р. № 3792-ХІІ. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>.

31. Про Антимонопольний комітет України : Закон України від 26.11.1993 р. № 3659-ХІІ. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3659-12>.

32. Про архітектурну діяльність : Закон України від 20.05.1999 р. № 687-ХІV. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/687-14>.

33. Про видавничу справу : Закон України від 05.06.1997 р. № 318/97-ВР. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/318/97-%D0%B2%D1%80>.

34. Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів : Закон України від 23.09.1997 р. № 540/97-ВР. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/540/97-%D0%B2%D1%80>.

35. Про державну таємницю : Закон України від 21.01.1994 р. № 3855-ХІІ. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3855-12>.

36. Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні : Закон України від 16.11.1992 р. № 2782-ХІІ. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2782-12/ed20170615>.

37. Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав : Закон України від 22.08.2018 р. № 2415-VIII. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2415-19?lang=ru>.

38. Про затвердження Інструкції про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстру відомостей про передачу права власності на винахід (корисну модель) та видачу ліцензії на використання винаходу (корисної моделі) : Наказ Міністерства освіти і науки України від 16.07.2001 р. № 521. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0644-01>.

39. Про затвердження Інструкції про порядок ознайомлення будь-якої особи з матеріалами заявки на об'єкт права інтелектуальної власності : Наказ Міністерства освіти і науки України від 22.04.2005 р. № 247. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0494-05>.

40. Про затвердження Правил складання і подання заявки на винахід та заявки на корисну модель : Наказ Міністерства освіти і науки України від 22.01.2001 р. № 22. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0173-01>.

41. Про затвердження Положення про Державний реєстр України топографій інтегральних мікросхем : Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.04.2001 р. № 292. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0375-01>.

42. Про затвердження Порядку сплати зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності : Постанова Кабінету Міністрів України від 23.12.2004 р. № 1716. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1716-2004-%D0%BF>.

43. Про захист від недобросовісної конкуренції : Закон України від 07.06.1996 р. № 236/96-ВР. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236/96%D0%B2%D1%80>.

44. Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах : Закон України від 05.07.1994 р. № 80/94-ВР. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80/94-%D0%B2%D1%80>.

45. Про захист прав споживачів : Закон України від 12.05.1991 р. № 1023-ХІІ. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12/>.

46. Про інформаційні агентства : Закон України від 28.02.1995 р. № 74/95-ВР. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/74/95-%D0%B2%D1%80>.

47. Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-ХІІ. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>.

48. Про кінематографію : Закон України від 13.01.1998 р. № 9/98-ВР. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/9/98-%D0%B2%D1%80>.

49. Про науково-технічну інформацію : Закон України від 25.06.1993 р. № 3322-ХІІ. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3322-12>.

50. Про наукову і науково-технічну експертизу : Закон України від 10.02.1995 р. № 51/95-ВР. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/51/95-%D0%B2%D1%80>.

51. Про основні засади державного нагляду (контролю) господарської діяльності : Закон України від 05.04.2007 р. № 877-V. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/877-16>.

52. Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів

господарювання, пов'язаної з виробництвом, експортом, імпортом дисків для лазерних систем зчитування : Закон України від 17.01.2002 р. № 2953-III. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2953-14>.

53. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі : Закон України від 15.12.1993 р. № 3687-XII. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3687-12>.

54. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг : Закон України від 15.12.1993 р. № 3689-XII. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12>.

55. Про охорону прав на промислові зразки : Закон України від 15.12.1993 р. № 3688-XII. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3688-12>.

56. Про охорону прав на сорти рослин : Закон України від 21.04.1993 р. № 3166-XII. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3116-12>.

57. Про охорону прав на компонування напівпровідникових виробів: Закон України від 05.11.1997 р. № 621/97-ВР. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/621/97-%D0%B2%D1%80>.

58. Про правову охорону географічних зазначень : Закон України від 16.06.1999 р. № 752-XIV. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/752-14>.

59. Про рекламу : Закон України від 03.07.1996 р. № 270/96-ВР. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/270/96-%D0%B2%D1%80>.

60. Про Суспільне телебачення і радіомовлення України : Закон України від 17.04.2014 р. № 1227-VII *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1227-18>.

61. Про театри і театральну справу : Закон України від 31.05.2015 р. № 2605-IV *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2605-15>.

62. Про телебачення і радіомовлення : Закон України від 21.12.1993 р. № 3759-XII. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3759-12>.

63. Римська конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення від 26.10.1961 р. № 995_763. *Верховна Рада України*. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_763.

64. Сінгапурський договір про право товарних знаків : Міжнародний документ від 27.03.2006 р. *Верховна Рада України*. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_h54/print1324563710759816.

65. Страсбурзька угода про Міжнародну патентну класифікацію : Міжнародний документ від 24.03.1971 р. *Верховна Рада України*. URL: https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/999_001.

66. Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії : Міжнародний документ від 21.03.2014 р. *Верховна Рада України*. URL: https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/984_011.

67. Угода про вільну торгівлю між Україною і Канадою : Міжнародний документ від 04.06.1999 р. *Верховна Рада України*. URL: http://sfs.gov.ua/data/material/000/227/303513/Ugoda_pro_v_lnu_torg_vlyu_m_zh_Ukra_noyu_ta_Kanadoyu.pdf.

68. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.

69. Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності : Міжнародний документ від 15.04.1994 р. *Верховна Рада України*. URL: https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/981_018.

70. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.01.2004 р. № 1618-IV. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>.

Наукова література

71. Інтелектуальна власність та патентознавство : підручник / Н. О. Білоусова, Н. В., Гаврушкевич М. А. Данильченко та ін. ; за ред. проф. П. М. Цибульова та доц. А. С. Ромашко. Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2021. 374 с.

72. Богдан І. А. Право працівника на творчість та його захист : монографія. Київ : Норма права, 2021. 176 с.

73. Булеци С. Б., Чепис О. І. Право інтелектуальної власності : підручник. Ужгород : РІК-У, 2019. 488 с

74. Жилінкова О. В. Договірне регулювання відносин щодо інтелектуальної власності в Україні та за кордоном : монографія. Київ : Юрінком Інтер, 2015. 280 с.

75. Журавльов Д. В., Чижмарь К. І. Авторське право та суміжні права в Україні. Їх захист та відповідальність : практичний посібник. Київ : ЦУЛ, 2020. 224 с.

76. Попова Л. М., Хромов А. В., Шуба І. В. Інтелектуальна власність : підручник. Харків : Федорко, 2021. 262 с.

77. Семків В. О., Шандра Р. С. Інтелектуальна власність : підручник. Львів : Галицький друкар, 2015. 280 с.

Список публікацій з актуальних питань

78. Жогов В. С. Адміністративно-правові засади забезпечення в Україні захисту об'єктів авторських і суміжних прав, що виражені у цифровій формі : дис. ...

канд. філол. наук : 081.08. Одеса, 2020. 223 с.

79. Золота В. Л. Адміністративно-правова охорона права інтелектуальної власності у сфері наукової діяльності в Україні : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Суми, 2019. 229 с.

80. Каленіченко Л. І. Юридична відповідальність як форма державно-правового примусу: загальнотеоретична характеристика : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра юрид. наук : спец 12.00.01. МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2018. 41 с.

81. Капітаненко Н. П. Адміністративні правопорушення у сфері реалізації прав інтелектуальної власності: загальна характеристика. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2021. № 1. С. 370–374.

82. Ковалів М. В. Адміністративна відповідальність за правопорушення у сфері інтелектуальної власності. *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. Серія: Право*. 2020. № 27. С. 142–148.

83. Костюк В. В. Кримінологічна характеристика злочинності у сфері інтелектуальної власності : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08. Харків, 2019. 219 с.

84. Лісовий А. К. Запобігання порушенням авторського права в мережі «Інтернет» : дис. ... канд. юрид. Наук : 081. Київ, 2021. 251 с.

85. Макушев П. В., Руденко І. О. Теоретичні засади адміністративної відповідальності за порушення прав інтелектуальної власності. *Право і суспільство*. 2020. № 5. С. 83–89.

86. Таран О. В., Гавловський В. Д. Захист інтелектуальної власності в мережі «Інтернет». *Інформація і право*. 2020. № 4 (35). С. 73–81.

87. Янішевська К. Д., Воронкова М. Ю. Деякі аспекти юридичної відповідальності за порушення авторських і суміжних прав. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2019. С. 122–125.

Електронне навчальне видання

Методичні вказівки

до проведення практичних занять і самостійної роботи
з дисципліни **«Юридична відповідальність за правопорушення
у сфері права інтелектуальної власності»**
для студентів спеціальності *081 «Право»*
освітнього ступеня *«магістр»*
усіх форм навчання

Відповідальний за випуск О. С. Бондаренко
Редактор Н. З. Клочко
Комп'ютерне верстання Д. В. Малетова

Формат 60×84/8. Ум. друк. арк. 3,37. Обл.-вид. арк. 3,01.

Видавець і виготовлювач
Сумський державний університет,
вул. Римського-Корсакова, 2, м. Суми, 40007
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3062 від 17.12.2007.